



RAKÁRIK

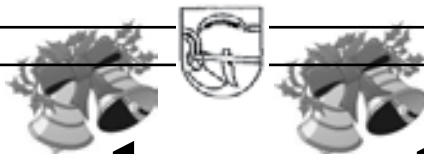
4

OBEČNÉ NOVINY DO KAŽDEJ RODINY

2012

Štvrt'ročník o dianí v Medzibrode

Zadarmo do každej domácnosti



Príhovor starostu obce

Vážení spoluobčania,
rok 2012 sa už o pár dní stane súčasťou historického kalendára a my prejdeme prahom Nového roka, ktorý je spätý s magickou trinástkou. Čím nás prekvapí a čo nám prinesie rok 2013? Prognózy týkajúce sa hospodárskych a ekonomických výsledkov na budúci rok sú podľa vyjadrení odborníkov pomerne skeptické. Očakáva sa pokračujúci rast nezamestnanosti a cien na jednej strane, pokles životnej úrovne a reálnych plátov na strane druhej. Určite ste mnohí v médiách zachytili informácie o navrhnutých opatreniach EÚ vrátane Slovenska pre eliminovanie dôsledkov ekonomickej recesie. I Združenie miest a obcí Slovenska, ktorého členom je i naša obec, podpísalo v uplynulých dňoch s Vládou SR Memorandum o spolupráci pri riešení dopadov finančnej a hospodárskej krízy. Osobne som však toho názoru, že prijímanie úsporných opatrení by sa nemalo vykonávať len v časoch, keď sú ekonomiky štátu, organizácií a úradov v červených číslach. Klesajúci prísun štátnych podielových daní a neustále presúvanie kompetencií na samosprávy zakotvené v zákonoch si vyžadujú detailný rozbor všetkých nákladových položiek a tiež vytvárajú tlak na exaktné plánovanie obecného rozpočtu.

Všetko bude závisieť od toho, ako dokážeme efektívne hospodáriť i v čase prehlbujúcej sa recesie. V žiadnom prípade nie je však dôvod prepadať pesimizmu. Naopak, naša obec sa môže pochváliť viacerými dobrými výsledkami v prijímaní úsporných opatrení i tým, že dlh obce v prepočte na jedného obyvateľa predstavuje 0 Eur. To znamená, že naša obec nemá žiadne podlžnosti. Tento fakt je dobrým východiskom zdravej ekonomiky. Už dnes môžem povedať, že rok 2012 je v našej obci zlomový v oblasti odpadového hospodárstva a doplatok obce za likvidáciu odpadu bude prvýkrát nulový. V roku 2012 platilo, že kto odpad vyprodukoval, ten si ho i v plnej miere zaplatil. Nesplácali sme ho všetci z rozpočtu obce. Hlavný podiel na tom malo zavedenie transparentnejšieho spôsobu pri zbere kuka-nádob, zvýšenie disciplíny pri zbere veľkoobjemového komunálneho odpadu do kontajnerov v zbernom dvore, zrušenie

veľkokapacitného kontajnera pri cintoríne i 20%-né zvýšenie poplatkov za komunálny odpad v minulom roku. A to podotýkam, že poplatok za komunálny odpad predstavuje i po minuloročnom zvýšení na osobu 12 Eur za rok. Pritom priemerné poplatky za komunálny odpad v obciach a mestách na Slovensku sa pohybujú na úrovni 20 Eur. Vzhľadom na dosiahnutie stability vo výdajovej a príjmovej časti, na rok 2013 sa poplatky za komunálny odpad, ani sadzby miestnych daní v našej obci meniť nebudú.

Ďalšou kapitolou, kde sme dosiahli zaujímavé úspory, sú energie. Na spotrebu plynu v obecných budovách sme ušetrili ročne vyše 18 000 m³. V súčasnosti sa vo všetkých obecných objektoch vykonávajú revízie elektrických zariadení s cieľom dosiahnutia požadovaného technického stavu a hľadania rezerv v pláťbách za elektrickú energiu.

V oblasti personálnej sme počas roka pristúpili k racionalizácii stavu zamestnancov. Dva pracovné úväzky boli zrušené, pričom pracovná náplň zrušených úväzkov bola prerozdelená medzi šesť zamestnancov s osemhodinovým pracovným týždňom, ktorých platí Úrad práce v Banskej Bystrici. Zrušený bol i jeden úväzok na dohodu, ktorého náplň práce ďalej zabezpečuje zamestnankyňa obecného úradu v rámci pracovného času.

V príjmovej časti sme uzatvorením výhodných nájomných zmlúv s obecným nehnuteľným majetkom vytvorili dobré podmienky pre získavanie finančných prostriedkov i v budúcom období. Nepriaznivejšia situácia je v možnostiach získavania financií z európskych fondov. Programové obdobie nám končí v roku 2013 a nové výzvy so zaujímavými programovými cieľmi sa dajú očakávať už len v ďalšom plánovacom období 2014 – 2020. V tomto roku sme využili možnosť podania si žiadosti na vybudovanie dažďovej kanalizácie v lokalite IBV Dúbrava v hodnote 70 000 Eur v rámci environmentálneho fondu.

Napriek absencii dotácií z eurofondov, podarilo sa vďaka uvedeným opatreniam prefinancovať z vlastných príjmov a zrealizovať plánované investičné zámery. Pristúpilo sa k rozsiahlej oprave sály kultúrneho domu,

zabudovala sa autobusová zastávka na námestí obce, namontovalo sa sedem priemyselných kamier pre zvýšenie bezpečnosti občanov, skultúrnil sa priestory na obecnej chate Vyvieranica so zakúpením nového vybavenia, uzavrel sa športový areál, vypracoval sa nový Dodatok č.3 k územnému plánu obce. Nedá mi nespomenúť i zrealizovanie stavebných prác na budove Základnej školy s materskou školou v Medzibrode - oprava sokla so zvedením dažďových vôd, náter strechy a opravy komínov, úpravy vo vnútorných priestoroch a hygienických zariadeniach. Dokázať v skromných podmienkach popri hlavnom pedagogickom poslaní vybaviť triedy modernými školskými pomôckami a včas reagovať na vynútené stavebné opravy je nesmierne náročné. Preto si dovoľm vysloviť p. riaditeľke za takéto riadenie ZŠ s MŠ v Medzibrode veľké poďakovanie. Samozrejme, že nie je možné tu spomenúť všetky činnosti a práce, ktoré boli potrebné počas roka v obci riešiť. Nezištnú pomoc pri rôznych operatívnych úlohách zabezpečovali hlavne členovia DHZ Medzibrod. Preto sa chcem našim hasičom v mene svojom i v mene občanov Medzibrodu poďakovať za ich obetavú činnosť.

Záverom chcem pri príležitosti prichádzajúcich vianočných sviatkov zaželať všetkým občanom našej obce, organizáciám a združeniam, poslancom obecného zastupiteľstva a zamestnancom obce radosť a pokoj v dušiach, nech Vás vianočná atmosféra naplní porozumením, spokojnosťou a láskou.

-ps-



3 otázky pre starostu

1. Polovica volebného obdobia je za nami ...

Áno je to tak. Dva roky ubehli ako voda a je tu čas obzrieť sa späť a urobiť menšie polčasové zhodnotenie. Od nástupu do funkcie starostu obce v roku 2011 som sa s poslancami obecného zastupiteľstva snažil nesklamovať dôveru voličov. Viest' a riadiť samosprávu je o obrovskej zodpovednosti, o komunikácii, o odoprení voľného času, o zabezpečení riadneho chodu obce. Bežné problémy a požiadavky rieši starosta operatívne v spolupráci so zamestnancami obce. Plánované a strategické úlohy rieši starosta v súčinnosti s obecným zastupiteľstvom. Počas tohto obdobia sme mali 21 zasadnutí, na ktorých sa prijímali rozhodnutia výlučne v prospech obce. V obecnej samospráve pôsobím už 14 rokov (12 rokov poslanec OZ) a som rád, že i za posledné dva roky nikto nepovyšoval vedľajšie záujmy, ale všetci pristupovali konštruktívne k riešeniu problémov. Máme pred sebou ešte 2 roky z volebného obdobia a ja pevne verím, že napriek nepriaznivej celosvetovej ekonomickej situácii, budeme naďalej dvíhať životnú úroveň v našej obci. Je toho dosť, čo by sme chceli urobiť. Pravidelne dostávam podnety i od občanov, za čo som im veľmi vďačný. Nepôjde to však z mesiaca na mesiac, ani z roka na rok. Ale systematicky a efektívne budeme postupovať vo vynakladaní finančných prostriedkov vo všetkých oblastiach. O konkrétnych zámeroch pre budúci rok budete informovaní v ďalšom vydaní obecných novín.

2. Čo Ťa najviac potešilo, s čím si spokojný a na čo si hrdý?

Som toho názoru, že sa nám spoločne dari naplňať hlavné ciele volebného programu, ktorými boli napríklad zabezpečenie ekonomickej stability v odpadovom hospodárstve a v šetrení energií, zvyšovanie úrovne bezpečnosti občanov, udržiavanie a skultúrňovanie verejných priestranstiev, začatie stavebných prác na inžinierskych sieťach IBV Dúbrava. O realizačných podobách dosiahnutých opatrení Vás pravidelne informujeme prostredníctvom nášho Rakárika. Ale práca starostu nie je len o investíciách, i keď viem, že značná časť obyvateľov práve podľa tohto ukazovateľa hodnotí činnosť obecného úradu. Základom práce starostu je denno-denné riešenie širokospektrálnych problémov ľudí, ktoré sa snažím riešiť i nad rámec svojich povinností. No nie vždy sa zhoduje výsledok riešenia s predstavami jednotlivca, no starosta musí v prvom rade vychádzať z platných právnych

predpisov, zákonov, či všeobecno-závazných nariadení. Prvé mesiace a roky sú náročné v každom novom zamestnaní, funkciu starostu nevynímajúc. Preto sa chcem za podporu a pochopenie poďakovať občanom tejto obce. Spokojnosť môžem vysloviť s obojstrannou spoluprácou so všetkými združeniami a zložkami. Hrdý som na akýkoľvek pozitívny ohlas o našej obci, či ide o športové udalosti, kultúrne vystupovanie, úspech jednotlivca, organizácie, či dediny ako pospolitosti. To sú tie príjemné chvíle v živote starostu.

3. Čo Ťa najviac nahnevalo a zarazilo a kto Ťa dorazil?

Samozrejme práca starostu nie je spojená len s úspechmi. Čo ma ale dosť prekvapuje je skutočnosť, že kritika často prichádza práve vtedy, keď sa v obci niečo vybuduje, niečo podarí. Vynárajú sa otázky niektorých jednotlivcov, prečo sa neurobilo toho viac, prečo sa to neurobilo inde, prečo sa to robí až teraz, prečo sa zámer nezverejnil atď. Pritom stačí v prípade akýchkoľvek nejasností zastaviť sa na obecnom úrade, kde sú pre každého dvere otvorené a veci jednoducho prekonzultovať. Myslím si, že by sa tým predišlo rôznym špekuláciám, polopravdám a klamstvám, ktoré sa niekedy v našej obci tak dobre a rýchlo šíria. Mrzí to dvojnásobne, keď zdrojom týchto „zaručených informácií“ sú ľudia, ktorým človek verí a o ktorých sa opiera. Niekedy postačí si prečítať naše obecné noviny – Rakárik, kde sa uverejňujú všetky aktuálne informácie o dianí v obci i s výpisom z obecných zasadnutí. Hovorí sa, že slovo starosta je odvodené od slova starať sa. No nie vždy a nie každému zvýšená starostlivosť vyhovuje, nie každému sa páči. Nebohyž zaslúžilý umelec pán Satinský používal ako prejav nespokojnosti slovné spojenie šľak ma ide trafiť... Nuž mňa šľak ide trafiť z nedisciplinovaných vodičov, ktorí parkujú svoje autá na miestnych komunikáciách hlavne v zimnom období, keď kvôli nim nie je možné urobiť zimnú údržbu ciest. Šľak ma ide trafiť z nedisciplinovaných majiteľov psov, ktorí nechávajú svojich štvornohých „miláčikov“ voľne behať po dedine. Šľak ma ide trafiť z občanov, ktorí do potokov neváhajú nahádzať akékoľvek svinstvo. No počas môjho pôsobenia nemôžem povedať, že by ma niekto doslova dorazil. Zatiaľ ma dorážajú len niektoré nezmyselné zákony, ktoré sú nie pre ľudí, ale proti ľuďom.

Pozvánka na Vianočný koncert

Touto formou chce Rímskokatolícka cirkev farnosť Medzibrod a Obec Medzibrod pozvať spoluobčanov Medzibrodu na Vianočný koncert, ktorý sa uskutoční 26. 12. 2012 o 17,00 hod. vo farskom kostole sv. Jána Nepomuckého v Medzibrode. Na tomto Vianočnom koncerte odznejú vianočné koledy v podaní dychovej hudby Selčianka z Banskej Bystrice s jej sólistami pod dirigentským vedením Miloslava Hlaváčka a medzibrodskéj speváckej skupiny Borovô, ktorú vedie Ladislav Haviar. Okrem iného, na koncerte odznie aj vianočná omša Františka Ottu Matzenauera Tebe sa tu klaníme, pri ktorej budú účinkovať okrem dychovej hudby Selčianka s jej sólistami a speváckej skupiny Borovô aj medzibrodský chrámový spevokol s jeho sólistami, ktorý vedie Denisa Kabáčová. Prijmite i tento koncert ako malý vianočný darček, ktorým by sme Vám chceli spríjemniť prežívanie kresťanských vianočných sviatkov v našej obci Medzibrod. Požehnané sviatky.

-mu-



Spoločenské okienko

Opustili nás:

Michal Padúch (87)
Ing. Ivan Pepich (63)
Emília Klimentová (80)

Narodili sa:

Emma Haviarová
Martin Frič
Jakub Rabatin
Tomáš Prievalský
Simon Gregor

Do stavu manželského vstúpili:

Peter Lupták a Mgr. Katarína Svetlíková
Ing. Martin Samuelčík a Ing. Veronika Krnáčová
Matej Kazár a Andrea Štefanovie

-rr-

Opatrenia v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru (vykurovacie obdobie)

Vážení občania,

prichádza vykurovacie obdobie, ktoré je možné charakterizovať aj ako obdobie zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov pri nedodržaní technických podmienok a požiadaviek na protipožiarnu bezpečnosť hlavne pri inštalácii, prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania, pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov, nedodržaní lehôt ich čistenia a vykonávania kontrol. Dodržiavaním nasledovných podmienok predídete vznikom požiarov od vykurovacích telies.

Podmienky bezpečného prevádzkovania komínov

- vymetacie otvory musia byť uzatvorené dvojitémi dvierkami z nehorľavých materiálov a nesmú sa pri nich skladovať horľavé materiály (seno, slama, drevo a pod.), podlaha okolo nich musí byť z nehorľavých materiálov,

- v komíne nesmú byť zamurované horľavé materiály (drevené trámy, dosky) a nesmú sa nachádzať ani v jeho blízkosti,

- komíny, ktoré sú nad strechami z horľavého materiálu (asfaltová lepenka, šindle a pod.) musia mať lapače iskier zabraňujúce ich úletu,

- komíny sa nesmú vypaľovať,

- musí sa zabezpečiť pravidelná kontrola a čistenie komínov a to jedenkrát za 4 mesiace pri pripojení palivového spotrebiča na tuhé palivo a jedenkrát za 12 mesiacov pri komíne z vložkou, na ktorý je pripojený palivový spotrebič na plynne palivo s výkonom do 50 kW,

- ložné škáry a styčné škáry na komínovom telese musia byť utesnené nehorľavou hmotou.

Podmienky bezpečného prevádzkovania dymovodov

- musia byť umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od horľavých látok, pri

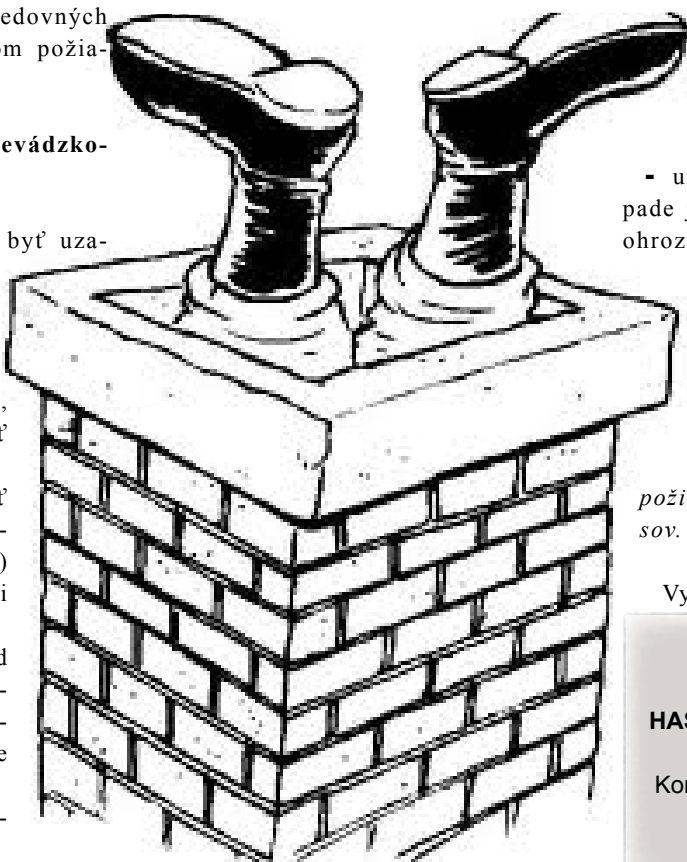
prestupe horľavým materiálom treba prestup vyhotoviť tak, aby nemohlo dôjsť k zapáleniu horľavého materiálu,

- dymovody treba zostaviť a upevniť tak, aby sa samovoľne neuvoľnili,

- rúry dymovodu, ktoré sa do seba zasúvajú musia byť zasunuté dostatočne do seba v smere ťahu spalín.

Podmienky bezpečného prevádzkovania palivových spotrebičov

- nepoužívať vykurovacie telesá



so žeravými časťami v priestoroch, kde sa pracuje s horľavými látkami (drevoz a pod.) a horľavými kvapalinami,

- horľavé látky – drevo, papier, textil a pod. ukladať v bezpečnej vzdialenosti od palivových spotrebičov so žeravými časťami a nesušiť časti odevov a obuvi na palivových spotrebičoch,

- podlaha pod vykurovacími telesami so žeravými časťami a ochranná podložka pred nimi, musí byť nehorľavá, veľkosť podložky upravuje vyhláška MV SR č. 401/2007 Z. z.,

- používať iba palivové spotrebiče certifikované a dobrom technickom

stave.

Podmienky bezpečného prevádzkovania domácich udiarní

- na konštrukciu udiarne použiť nehorľavé materiály, v prípade použitia drevených hranolov a dosák, treba ich chrániť nehorľavým materiálom napr. plechom,

- oddeliť ohnisko od údených výrobkov, na údenie používať tzv. „studený dym“,

- zabrániť tomu, aby nedochádzalo pri topení masť na údených výrobkoch a k jej stekaniu do ohniska a upevniť údené výrobky tak, aby nemohli spadnúť do ohniska,

- umiestniť udiareň tak, aby v prípade jej požiaru neboli bezprostredne ohrozené iné objekty.

Nedodržaním podmienok prevádzkovania palivových spotrebičov, komínov, dymovodov a domácich udiarní dochádza k porušeniu § 14 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov.

Vypracoval: pplk. Ondrej Repka

**OKRESNÉ RIADITEĽSTVO
HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO
ZBORU v Banskej Bystrici**
Komenského č. 27, 974 01 Banská
Bystrica



Pre koho koledujeme?

Aj počas týchto Vianoc sa medzibrodská farnosť zapojí do projektu Dobrá novina. Ide o verejnú zbierku, ktorá je povolená Ministerstvom vnútra SR na verejnoprospešný účel podpory rozvojových, humanitárno-charitatívnych a sociálnych projektov v rozvojových krajinách. Z vyzbieraných peňazí plánuje Dobrá novina podporiť rozvojové projekty v Keni, Južnom Sudáne, Etiópii a Ugande. Celkový počet podporených projektov bude závisieť od vykoledovanej sumy.

Peniaze, ktoré boli vyzbierané minulý rok, boli použité na nové oddelenie pre detských pacientov v MariaLou (100 000 €) a na výstavbu röntgenovej budovy (42 160 €) a sterilizačnej miestnosti (22 044 €) v Mapuordite v Južnom Sudáne. V Keni bola pomoc adresovaná na program pre deti s postihnutím v diecéze Kitale (12 150 €), pre Špeci-

álnu základnú školu sv. Františka pre deti s postihnutím sluchu v Chesare (6 963 €), na fyzioterapeutickú podporu deti s postihnutím v slume Kibera v Nairobi (9 714 €), deťom s fyzickým postihnutím v Lokichare (30 557 €), deťom v Centre St. Marian v Nairobi (18 281 €), na Rehabilitačné centrum Mwangaza v Katani (74 258 €), na program základného vzdelávania a starostlivosti o chlapcov ulice v Nyeri (9 500 €), na rozvoj vzdelávania v slumoch Mukuru v Nairobi (30 000 €), na projekt rozvoja slumov Mukuru – MSDP v Nairobi (30 000 €), na program vzdelávania dospelých v diecéze Lodwar (26 000 €), na Centrum pre ženy Euphrasia v Nairobi (31 483 €), na sociálny program diecézy Lodwar (13 000 €), na vodný projekt Turkana (101 197 €), na projekt Stromy pre Turkanu (4 185 €), na projekt chovu dojných kôz v oblasti Kahuro a Kiha-

ru (7 000 €) a na podpornú kanceláriu DKA v Nairobi (29 850 €).

V Ugande Dobrá novina v roku 2012 podporila posilnenie sociálnej a ekonomickej podpory pre siroty a zraniteľné deti v Kyabakadde a Kabembe v spolupráci s organizáciou KRUEP (31 000 €) a vybudovanie spoľahlivého vodného zdroja pre Farnosť sv. Cypriána v Ngome (34 500 €). V Etiópii Dobrá novina podporila projekt Integrovaného vzdelávania a posilňovania postavenia žien v Arssi (19 875 €). Dobrá novina spolupracuje aj s Pápežskými misijnými dielami, ich projekty podporila sumou 33 000 €. Viac informácií o možnostiach podpory, ako aj podporených projektoch možno nájsť na internetovej stránke www.dobranovina.sk.

-jd-

Jubilanti

65 rokov

Jančiar Peter
Megyeri Milan
Šuták Milan
Púpala Peter
Rosenberger Vladimír
Haviar Bohuš
Kašínský Jaroslav
Prievalský Dušan
Nalevanková Anna
Oláhová Marta
Huťková Mária
Kabáčová Magdaléna
Hudecová Božena

70 rokov

Sokol Dobroslav
Vaník Milan
Šejrman Serafín
Haviar Ivan
Vaníková Mária
Ivaničová Katarína
Pikulová Alžbeta

75 rokov

Očenáš Ján
Cuper Jozef
Kabáč Miroslav
Jančiar Ľudovít
Číž Michal
Padúchová Katarína

Jagerčíková Katarína
Očenášová Mária
Svetlíková Katarína

80 rokov

Haviar Marian
Zázrivec Lukáč
Kútik Milan, Ing.
Samuelčíková Mária
Haviarová Valéria
Miklošová Barbora
Stašová Helena
Gregorová Margita
Jančiarová Mária
Klimentová Emília
Kostúrová Barbora
Pipichová Anastázia

85 rokov

Štefanovie Brigita
Budová Vendelína
Vincúrová Anna
Psotová Mária
Čaučíková Božena
Longauerová Mária

90 rokov

Hraško Bartolomej
Bardelčíková Božena

95 rokov

Šlachtová Anna

Zas sa nám končí rok. Mesiace nám ubiehajú ako voda. Tak ako vlni aj tohto roku obecný úrad pozval na malé posedenie do sály kultúrneho domu jubilantov, ktorí tohto roku oslávili okrúhle životné jubileum. Šikovní školáci si v školskom klube pripravili pre našich oslávencov pesničky, básničky a vlastnoručne vyrobené drevené obrázky ozdobené všakovákmi servítkami.

Do ďalších rokov želáme veľa zdravia a rodinnej pohody.

-ab-

MODLITBA ZA STARKÚ

Matička Božia, Ty deťom dvakrát milá!
Počúvaj, čo Ti teraz rozpoviem.
Nechaj nám starkú, aby nám dlho žila!
Starká má pre mňa času, koľko chcem.
Starká je vľúdna – má Boží pokoj v duši.
Starká sa o nás s nikým nedelí.
Má času ľubiť nás a nič ju nevyruší.
Pri nej má týždeň sedem nedelí!
Matička Božia, Ty, ktorú nepoznáme,
no vieme o Tebe. Ozvi sa na môj hlas!
Nechaj nám starkú, my niečo spolu máme.
To nikto viac už nemá okrem nás!

MÔJ DEDUŠKO A BABIČKA

Mám babičku, mám i dedka,
som ich vnúčik, radosť všetka.
K práci privyká ma dedko,
naučí ma robiť všetko.
A babička pečie, varí,
spolu sa nám dobre darí.
Ježiško, starkým zdravia daj
a každý deň im požehnaj!
Náš dedko a babka milí,
želáme vám veľa sily!
A rozprávok by ste mali plné dlane,
my vám sľubujeme, nebudeme plané!



Pod'akovanie darcom krvi



Každoročné posedenie pre darcov krvi organizované Miestnym spolkom červeného kríža sa toho roku konalo 7. decembra v sále kultúrneho domu. Spolu s 23 pozvanými darcami sa ho zúčastnili aj pozvaní hostia z Banskej Bystrice – riaditeľka územného spolku ČK p. Zuzana Stanová, dobrovoľník ČK p. Brna a lekár transfúzneho oddelenia Roosewelterovej nemocnice v Banskej Bystrici MUDr. Roman Múkera.

Na úvod nás pekným slovom privítala p. predsedníčka Nataša Klimentová a poďakovala nám za to, že sme svojim rozhodnutím darovať krv možno rozhodli aj o osude iného človeka a zachránili mu život. Ďalšou rečníčkou bola p. Jankovičová, ktorá zhodnotila spoluprácu našich hasičov a červeného kríža v podobe Florianskej kvapky krvi. Pár slovami a priáním pevného zdravia sa nám prihovori aj MUDr. Múkera a náš pán starosta.

Príjemným prekvapením bolo vystúpenie našej speváckej skupiny Borovô. Celý večer sa niesol v dobrej nálade, pri speve a potlesku, za čo sa chcem aj týmito riadkami organizátorkám úprimne poďakovať.

-ks-

Na bežkách z Donovál do Medzibrodu

Sadol som na prvý vlak. Ten o piatej. Červené bežecké lyže prezrádzali, že dnes bude jeden z dní, aké mávam rád. Cez zimu zväčša sedím a ťukám čosi do počítača. V ten deň som si naň ani nespomenul. Z vlaku som prestúpil do autobusu a vystúpil až na Donovaloch. Práve sa brieždilo. Kráčal som po užučkej cestičke, ktorej okraje tvorili vyše dvojmetrové kopy odhrnutého snehu. Ľavá topánka vkladla do viazania na prvej lyži. Pravá rukavica stisla lyžiarsku palicu a posúvala bežky čoraz rýchlejšie v upravenej stope.

V očakávaní dobre značenej a skútom upravenej trasy až po Hiadeľské sedlo, som brázdil tri bežecké okruhy v južnej časti katastra Donovál. Kým som sa neveriacky presvedčil, že žiadna z upravených bežeckých trás ani omylom nevedie do Hiadeľského sedla, vyplýval som zo seba dušu. Odhodlanie bolo silné. Keďže mapu som si do ruksaka nepribalil, vybral som sa krížom cez horu. Spoliehajúc sa na vrozenú orientáciu a brodiac sa bežkami po kolená v snehu, som prišiel do vytúženého Hiadeľského sedla. Cestou som minul osamoteného chodca. So snehom povyššie pásu napredoval oveľa pomalšie ako ja. Aj on podcenil situáciu. Keďže išiel na opačnú stranu, tak mu mnou odtlačená bežecká stopa aspoň prišla vhod.

Na trasu Donovaly-Medzibrod som sa dlhodobo pripravoval. Kondičku som získaval na Toryse, hneď ako spadli prvé potrebné centimetre. Neplánoval som ísť sám. Nahováral som kadekoho, ale na dobrodružstvo pod Kozím chrbtom som nikoho nezlomil. Jednému mrazivému štvrtku som už neodolal. Nesúc na chrbte pol litra teplého čaju, dva salámové chleby a Margotku som sa nazdával, že okolo obeda sa zohrejem teplou polievkou

z domáceho taniera. Bez mobilného telefónu či hodínok, o ktorých som usudzoval, že by mi aj tak v mínus dvadsiatich prestali slúžiť, som sa v Hiadeľskom sedle dovätípl, že už je veľa hodín.

Do Medzibrodu bolo ešte ďaleko. Bol som vyčerpaný a dehydrovaný. Dopil som zvyšný deciliter čaju. Veľmi mi nepomohol, ale jest' sneh som sa zdráhal. Spomenul som si na reportáž Českej televízie. U západných susedov sú k dispozícii kilometre upravených bežeckých trás zadarmo, alebo za symbolický poplatok. Aj keď majú menej snehu a ani počtom skiparkov nemôžu Slovensku konkurovať, cestovný ruch je u nás príliš chabý. Bol som hlúpy, ako som mohol považovať dobré podmienky na bežecké lyžovanie za samozrejmosť u nás.

Rozčuľovanie z vlastnej naivity striedali predsavzatia, v čom všetkom sa polepším, ak v tej

hore nezhytnem. Zotmelo sa. Nie všadiaľ som sa brodil, miestami sa sklznice prudko rozbehli. Stromy sa mi uhýnali na poslednú chvíľu, aj to nie vždy. Vzchopil som sa po každom páde. Musel som. Svit mesiaca a hviezd sa odrážal na primrznutých snehových vločkách. Postupne prerážal nepríjemné šero. Najmä vtedy, keď les striedali čistinky. Mesiac mi pomohol vojsť do bežeckej stopy na Vrchtoryse. Bola to moja záchrana. Tie miesta poznám skoro ako našu obývačku. Tma mi už neprekážala, veď domov by som trafil aj poslepiacky. Tak sa aj stalo. Hneď na druhý deň ma však zodpovední Medzibrodčania počastovali prívlastkami ako samovrah a podobne. Ušlo sa mi aj zopár rád: „Mobil, mapa, súpútnik a najlepšie viacerí!“

-jd-



A čo tak sviatky

Neviem, kedy sa tento text dostane k čitateľom. Možno to bude až po sviatkoch. A možno si ho niekto bude čítať na Troch kráľov pri lúskaní burských orieškov. Chcem v ňom len povedať, s čím si ja osobne spájam Vianoce, presnejšie prípravu týchto sviatkov. V prvom rade je to samozrejme očakávanie príchodu Krista a to v tej podobe a význame ako to dejiny podávajú, teda v jednoduchosti a chudobe. O tom nám porozpráva určite náš nový pán farár. V tej súvislosti sa len pousmejem, keď po konzumoch už v septembri blikajú svetielka a vyhráva akoby vianočná muzika. Veď reku ešte ani Mitra nebolo a už sa somári blázni. A keby len Mitra, ešte aj jelene revú v zápale svojho živočíšneho pudu a títo kreptúsi púšťajú muziku, čo je pod úroveň priemernej Cigán bandy. V druhom rade sú to činnosti či zvyky, ktoré v Medzibrode nikdy nechýbali. Ja spomeniem len niektoré.

Zabíjačka ma očarovala hlavne zvukovým efektom, keď sa prasce podrezávali za živa bez omráčenia pukačkou. Prasiatko sa chovalo v peknom chlieve, dobre gazdinie mu aj chleba kupovali. Nepoznali žiadny stres pri preprave, vykladaní, či čakani na porážku. Jednoducho sa prasa vytiahlo na dvor za rypák. Ďalší dvaja chlapi istili brava reťazami za nohy skríža. Prasa skonalo



foto č. 1

spokojné a perfektne stieklo z krvi. Teraz sa tomu hovorí moderne Wellness zvierat. Keď som bol začiatkom decembra v sobotu ráno na Borovčianskej poľane, ozýval sa príznačný kvikot z každého kúta dediny.

Cesta po ovce bol tiež originálny zážitok. Termín bol závislý na snehu a dostatku paše. Boli roky, keď sme išli po ovce už okolo Martina a niekedy až tesne pred Štedrým dňom. My sme ovce mávali na Ondrejskom salaši, čiže z Jelšín sme s nimi prešli len popod Brezia popri hnojisku v Dúbrave a boli sme doma. Dlhšie trvalo vyhadzovanie

oviec z maštale, lebo naraz sa brali ovce aj pre viacerých gazdov. Vždy som obdivoval, ako valasi poznali ovce (okolo 500 ks) podľa tváre. Značky boli len dierky či zástrihy na ušiach. My sme mali väčšiu dierku v pravom uchu. Teraz sa už používajú euroznačky zo žltej umelej hmoty. Posledne mám ovce v Hiadli a cesta je zaujímavejšia cez Hiadlovský potočik a Lazy. Na krásnom prašane a pri zubatom slniečku je to radosť žiť (foto č. 1).

Pečenie oblátok klasickými železami je zaujímavé tým, že veľa nenapečiete ale narobíte sa ako hutníci. Železá sú ťažké a prijateľne teplé len na konci. Tak vás hneď ruky zboľia, že hneď si odmyslite vyžierať oblátke len tak z roztopaše. Ale tá chuť a vôňa jemného dymu je neprekonateľná.

Poľovačka vždy súvisela hlavne so zimným obdobím zväčša do konca roka alebo do Troch kráľov, podľa toho, ako sa menili poľovnícke predpisy. Je to vlastne aká-taká odmena za celoročnú starostlivosť o revír. Spesťriť si jedlo o kus divinky nie je na zahodenie a práca pri rozoberaní zveriny je tiež zážitkom, hlavne keď chlapi nie sú na sprostô. Za ústa dobrej slivovičky nezaškodí, len to netreba prehnať (foto č. 2).



foto č. 2

Text a foto: Paľo Kostúr

Príbeh: Najkrajšie Vianoce

Bolo týždeň pred Vianocami. V malom domčeku v jednej izbičke sedela pri stole celá rodina. Otec, matka a dve malé deti - Tonko a Celestínka. Ticho, ktoré tam vládlo, prerušila mama, hovoriac k mužovi: „Jano, čo budeme robiť? Treba jesť, ale variť už pomaly nemám z čoho, peňazi nie, veď ty ako šuster veľmi málo zarobiš. Prídu Vianoce a ja nemám za čo deťom ani teplé hábočky kúpiť, niečo ešte dáku hračku. Ba možno tento rok ani stromček mať nebudeme.“ Otec zastenal a deti zosmutneli. „Mamička“, ozvala sa Celestínka. „A Ježiško nám stromček nedonesie?“ Matku jej slová dojali. „Veru, dcéruška, Ježiško k nám tento rok asi nepríde a stromček nebude.“ Na druhý deň deti premýšľali, čo urobiť. Nakoniec sa rozhodli, že napíšu list Ježiškovi. Našli obálku a kus papiera a Tonko začal písať. „Milý Ježiško. Prosím Ťa, dones nám stromček. Sestričke bábiku a mne konika. My Ťa máme radi a každý deň sa k Tebe modlíme.“ Večer, keď sa začalo stmievať, vzali obálku, potichu vyšli von a niesli ju tmavou ulicou na poštu, ktorá v tých časoch bola v jednom súkromnom dome. Chceli list položiť na okno, ale nedočiahli. Zastavil sa pri nich muž, ktorý popri nich prechádzal. „Komu ste písali?“, opýtal sa detí. „Ježiškovi“, odpovedal mu Tonko. „Poprosili, sme ho, aby nám doniesol stromček, Celestínke bábiku a mne konika. Viete, my sme veľmi chudobní a rodičia sa nemajú o to ako postarať.“ Detská nevinnosť muža dojala. Zobral list a sľúbil deťom, že on sám

prehovori s Ježiškom a list mu doručí. Potom sa stratil v tme. Bola už veľká zima, keď deti pritúlené k sebe kráčali domov. V ich srdiečkach sa rozplývala radosť a láska. Tá láska malých detí, ktorú cítili k mužovi, ktorý im sľúbil vybaviť u Ježiška ich prosbu. Keď prišli domov, matka sa práve chystala, že ich ide hľadať. Tonko a Celestínka sa jej hodili do náručia. Mamička, budeme mať stromček. Boli sme na pošte zaniešť list Ježiškovi. Jeden ujo, ktorý nás tam videl, nám sľúbil, že to zariadi. Matku ich odvaha veľmi dojala a v slzách ich vybozkávala. A keď prišiel Štedrý deň, deti v napätí čakali sľúbený stromček. Do obeda ich rodičia zobrali na návštevu ku starým rodičom, ale deti nemali pokoja ani tam. Ťahal ich domov. Rozmýšľali, či ten muž, čo vzal ten dopis pre Ježiška, dodržal svoj sľub, ktorý im dal, alebo ich len tak obľafol. Keď sa napokon domov vrátili, čakalo ich tam veľké prekvapenie. Chlap, ktorý vzal dopis pre Ježiška, svoj sľub dodržal. Keď otvorili dvere, uvideli vianočný stromček zavesený na hrade, pekne ozdobený a pod ním na stole darčeky. Konik a bábika. A k tomu aj nejaké sladkosti. Radosť, akú mali deti, sa nedá ani opísať. Otec i mama sa usmievali a radovali s nimi. Večer, pri vianočnom stole prežívali deti tie najkrajšie vianočné sviatky, aké v doterajšom živote ešte nemali. Spomínali na ne po celý svoj život.

Marian Haviar



UMŇA
2013
Silvester
v bare
od 21.00 hod.
Diskotéka na vykurovanej a (v ten večer) aj nefajčiarskej terase až do rána
00.30 hod.
Silvestrovský ohňostroj
V deň konania akcie cena 25 €
VIP VSTUPENKA za 20 EUR
Pre večer bez starostí. Môžete jesť a piť koľko viete!!!
(Nie je podmienkou vstupu) Výber z bohatého bufetového stolu a z nápojov: pivo, víno, nealko, borovička, vodka, rum, hruška, fernet, becher, KB.

Pozvánka do divadla

Milí a vážení spoluobčania, milovníci divadla. Rok s rokom sa stretáva a mňa znova hreje pri srdci, keď vás môžem pozvať na premiéru do nášho divadla. V našej obci sa divadlo stalo neodmysliteľnou súčasťou vianočných sviatkov. Keďže sa blíži 100-ročnica nášho DS (1913-2013), siahli sme po tradičnej slovenskej inscenácii z dedinského prostredia. V retro komédii **AKÁ BOLEŠŤ, TAKÁ MEDECÍNA** sa dozvieme, že nie je dobré zavádzať malomeštiacke javy na dedinu.

Tešíme sa na stretnutie s vami: **23. 12. 2012 o 17:00, 25. 12. 2012 o 17:00 a 6. 1. 2013 o 17:00**

Lístky si môžete zakúpiť aj v predpredaji v kancelárii OÚ.

Zároveň vám všetkým chcem poďakovať za priazeň, ale aj kritiku, lebo aj tá nás posúva ďalej. Veľká vďaka patrí všetkým členom DS, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave divadelného predstavenia, ako i na chode nášho súboru. Nedá mi nespomenúť naše polovičky manželov, manželky, ktoré si tiež musia odtrpieť nekonečné skúšky a predstavenia. Želám vám všetkým šťastné, veselé a požehnané vianočné sviatky, aby sa z nás nevytratila pokora, slušnosť a skromnosť, lebo bez týchto vlastností sa divadlo nedá robiť.

Do Nového roku pevné zdravie a hodne osobných a pracovných úspechov. Želajú členovia OZ Medzibrodské kočovné divadlo.

Jozef Zázrivce

Venujte 2 % z daní

Keďže sa blíži 100. výročie vzniku divadla v Medzibrode (a každé euro pomôže), chceli by sme Vás touto cestou poprosiť, ak máte takú možnosť, o príspevok v podobe 2 % z daní. Príspevky môžete odovzdať občianskemu združeniu „Medzibrodské kočovné divadlo“. V prípade záujmu kontaktujte, prosíme, Jozefa Zázrivca. Ďakujeme.!

Zasadanie obecného

Pokračujeme v informáciách o zasadnutiach obecného zastupiteľstva, ktoré sa uskutočnili v priebehu roka 2012.

7. zasadnutie – 07. 08. 2012

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

zložením sľubu nového poslanca – p. Peter Strážovec; informáciou Ing. Obucha o možnosti výstavby teplovodu pre individuálnu bytovú výstavbu z bioplynovej stanice; žiadosťami: – p. Frgelca o zrušenie vecného bremena na parcelu č. 1243/38; – TJ Sokol o príspevok na nákup kosačky.

Diskusné príspevky:

– p. Huťka Ján – sa informoval o stavebných úpravách na dome p. Juraja Zemana; – p. Padúch – sa informoval o stave montáže kamier.

Zastupiteľstvo schválilo:

žiadosť TJ Sokol – príspevok na nákup kosačky vo výške 400,- €; nového poslanca p. Petra Strážovca za člena stavebnej komisie; žiadosť p. Frgelca o zrušenie vecného bremena na parcelu č. 1243/38.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

starostovi obce zorganizovať stretnutie s občanmi v rámci individuálnej bytovej výstavby, pre zabezpečenie informácií o výstavbe teplovodu na vykurovanie domov; Ing. Obuchovi – pripraviť informácie na stretnutie s občanmi o výstavbe teplovodu; predvolať p. J. Zemana na zasadnutie stavebnej komisie.

Zapísal: Ing. Jozef Hraško

8. zasadnutie – 07. 9. 2012

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

správou riaditeľky ZŠ Mgr. Sumrákovej o stave financovania ZŠ a návrhom VZN o financovaní ZŠ; znením VZN č. 1/2008 zo dňa 15.8.2008 o výške príspevkov vybraných na činnosť ZŠ, MŠ, ŠK a ŠJ; prerokovaním žiadostí: – PICHANDOVCI s.r.o. – prenájom priestorov v bývalej MŠ; – žiadosť p. Hraška o odkúpenie parcely č. 287/1; – žiadosť p. Rosiara odkúpenie parciel č. 287/2 a 291; – p. Szombatovej o prenájom garáže na ulici Pri ihrisku; – p. Brázovej a p. Hudeca o pripojenie na úžitkový vodovod z Vyvieranice; – Mgr. Rusinovej o prenájom priestorov v dome služieb; – p. Paralu o zorganizovanie Štefánskej zábavy v priestoroch pohostinstva U bráchu; správou hlavnej kontrolórky obce; – ponukou firmy LOMEL s.r.o. na dodávku uloženia rozvodov pouličného osvetlenia na IBV Dúbrava.

Starosta obce informoval o:

IBV Dúbrava; zmene územného plánu – prerokovaní dodatku č. 3; stretnutí s organizáciami obce za účelom prerokovania príprav na Harul'ovu show 2012; rozviazaní pracovného

pomeru dohodou s p. Csányim; realizácií dodávky kamerového systému a testovacej prevádzke; stretnutí dňa 14.8. medzi staviteľmi na IBV Dúbrava a zástupcami BioRen BB s.r.o. za účelom prerokovania možností realizácie teplovodu a napojenie stavebníkov; dohode medzi SEPS a.s., ENERGOINVEST a.s. a obcou Medzibrod o poskytnutí náhrady za obmedzenie využívania pozemkov pod elektrickým vedením 400kV.

Diskusné príspevky:

– Ing. Hraško – požiadal o opravu fakturačných údajov za mobilný telefón; – o zaradení informácie na TIK, ktorá sa týka zrušenia zberu pneumatík; – p. Ľubomír Padúch – požiadal o zvýšenie propagácie na zber tetrapakových obalov.

Zastupiteľstvo schválilo:

VZN č. 2/2012 – úprava výšky vybraných poplatkov na činnosť ZŠ, MŠ, ŠK a ŠJ; žiadosť PICHANDOVCI s.r.o.; žiadosť p. Hrašku; žiadosť p. Paralu; žiadosť Mgr. Rusinovej za podmienok zriadenia podvojného merania a v cene 25,- €/m2 ročne; dohodu so SEPS a ENERGOINVEST; výber dodávateľa na dodávku rozvodov pouličného osvetlenia – LOMEL s.r.o.; splnomocnenie starostu obce pre účely schvaľovania prenájom sály KD na kultúrne akcie.

Zastupiteľstvo nesúhlasilo:

so žiadosťou p. Szombatovej.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

uskutočniť stretnutie s p. Rosiarom za účelom fyzickej obhliadky skutkového stavu na parcele č. 287/2 a parcele č. 291; evidovať žiadosti p. Hudeca a p. Brázovej; zmeniť fakturačné údaje na faktúrach za používanie mobilných telefónov; odstrániť z TIK informácie o možnosti uskladnenia ojazdených pneumatík v zbernom dvore.

Zapísal: Ľubomír Padúch

9. zasadnutie – 29. 10. 2012

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

prerokovaním zmluvy o vecnom bremene – bioplynová stanica (BPS); prerokovaním nasledovných žiadostí: – p. Woltemar a p. Woltemarová o zrušenie vecného bremena; – CHZM a Pohostinstva U bráchu o finančný príspevok na organizovanie Silvestrovského ohňostroja; – Mynto s.r.o. o silvestrovskú zábavu v „Caffe Bar U mňa“; – p. Malachovského o prenájom priestorov v budove MŠ; – Jednoty dôchodcov o finančnú dotáciu na rok 2013; – MS SČK o finančnú dotáciu na rok 2013; – Medzibrodské kočovné divadlo o príspevok na rok 2013; – p. Padúchovej o zrušenie prenájom priestorov v budove OcÚ k 31.10.2012; – p. Jána Pavloviča (konateľ spoločnosti Telefon s.r.o.) o prenájom priestorov v budove OcÚ od 1.11.2013; návrhom

na zvýšenie zálohy na prenájom chaty na sumu 100 €.

Diskusné príspevky:

– Ing. Hraško – informoval sa, či bolo realizované vyhodnotenie Harul'ovej šou 2012; požiadal spracovateľov materiálov určených na schvaľovanie na zasadnutí OZ o ich skoršie zasielanie; – M. Huťka – pripomienky obyvateľov Brusna k BPS; – kedy bude ukončená elektrifikácia IBV Dúbrava.

Zastupiteľstvo schválilo:

žiadosti: – p. Woltemar a p. Woltemarová o zrušenie vecného bremena; – Mynto s.r.o. o silvestrovskú zábavu v „Caffe Bar U mňa“; povolenie organizovať ohňostroj pre CHZM a Pohostinstvo U bráchu; – p. Malachovského o prenájom priestorov v budove MŠ za obvyklých finančných podmienok; – Jednoty dôchodcov o finančnú dotáciu na rok 2013; – MS SČK o finančnú dotáciu na rok 2013; – MKD o príspevok na rok 2013; – p. Padúchovej o zrušenie prenájom priestorov v budove OcÚ k 31.10.2012; – p. Jána Pavloviča (konateľ spoločnosti Telefon s.r.o.) o prenájom priestorov v budove OcÚ od 1.11.2013 za obvyklých finančných podmienok; návrh na zvýšenie zálohy na prenájom chaty na sumu 100 €.

Zastupiteľstvo nesúhlasilo:

s finančným príspevkom pre CHZM a p. Paralu na organizovanie ohňostroja.

Zapísal: Peter Strážovec

10. zasadnutie – 23. 11. 2012

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

priebežnou informáciou hlavnej kontrolórky o uskutočnených kontrolách; návrhom plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na 1. polrok 2013; správou nezávislého auditora o audite konsolidovanej účtovnej uzávierky za rok 2011; návrhom VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku; návrhom VZN o územnom pláne obce – doplnok č. 3; žiadosťou fi. Mynto s.r.o. na povolenie montáže plynového meradla a ohrievacieho telesa; žiadosťami o finančné dotácie na rok 2013: – rímskokatolícka cirkev farnosť Medzibrod; – ATJ Sokol; – ZO SZPB; – MS SČK; návrhom rozpočtu na roky 2013, 2014, 2015.

Starosta obce informoval o:

spracovaní žiadosti na Envirofond na dažďovú kanalizáciu IBV Dúbrava; vybudovaní protipovodňového zariadenia na rigole z ulice Železničná a Námestia, do rieky Hron cez priepust pod traťou; stave prác na IBV Dúbrava: – práce na elektrifikácii prerušenej z dôvodu spracovania nového projektu na spodnú časť IBV; – na plynifikáciu bolo vydané stavebné povolenie; bude realizovaná kolaudácia vodovodu; – zrušení členstva v SEZE ktorý zabezpečoval odvoz a uloženie

zastupiteľstva v roku 2012

plastov, odvoz tohto odpadu budú realizovať Zberné suroviny; – zmeny v obecnej knižnici – p. A. Bellušová; – zloženie inventarizačných komisií na inventarizáciu obecného majetku; – žiadosti Ing. arch. Kráľ a o preplatenie nákladov za naviac vyhotovené výťažky dokumentov zmeny ÚPN Medzibrod – doplnok č. 3; – ponukách na vyhotovenie odborných prehliadok a skúšok elektrických zariadení (OPaS EZ) v budovách obecného majetku: – p. Vladislav Lamper; – p. Richard Krompaský; stavebnú agendu realizuje nová zamestnankyňa spoločného stavebného úradu p. Viera Sokolová z Brusna; – školení zamestnancov z nových zákonných ustanovení v Brusne; – zmenách vo financovaní centier voľného času; – potrebe uvažovať o riešení rekonštrukcie budovy bývalej materskej školy pre potreby ZŠ + MŠ; – novele zákona o hazardných hrách – zákaz je možné realizovať len prostredníctvom obecného referenda; – spracovaní žiadosti na daňový úrad o vrátenie dane z príjmu nehnuteľností;

Diskusné príspevky:

– p. Zázrivec – predniesol požiadavku na zabezpečenie minimálne 150 miest na sedenie v sále KD pri divadelných predstaveniach; – Ing.

Samuelčík – informácia o zasadnutí finančnej komisie.

Zastupiteľstvo schválilo:

plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na 1. polrok 2013; návrh VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku s pripomienkami poslancov; Územný plán obce Medzibrod, Zmeny a doplnky č. 3; spôsob prerokovania návrhu Územného plánu obce Medzibrod, Zmeny a doplnky č. 3 a rozhodnutie o námietkach a pripomienkach vznesených pri jeho prerokovaní; návrh VZN o územnom pláne obce Medzibrod, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce Medzibrod podľa zmien a doplnkov č. 3; návrh úpravy rozpočtu obce na rok 2012; žiadosti o finančné dotácie na rok 2013 pre: – MS SČK; rímskokatolícku cirkev farnosť Medzibrod; ATJ Sokol Medzibrod; ZO SZPB Medzibrod; žiadost' Ing. arch. Kráľ a o preplatenie nákladov, za naviac vyhotovené výťažky dokumentov; zmeny ÚPN Medzibrod – doplnok č. 3 s pripomienkami poslancov; ponuku p. Vladislava Lampera na vyhotovenie OPaS EZ v obecných budovách; inventarizačné komisie v zložení: – ZŠ s MŠ – Mgr. I. Sumráková, D. Jankovičová, D. Huťková,

vá, S. Pavúková, J. Frgelec, L. Padúch; – KD – J. Zázrivec, J. Zeman, A. Bellušová; – Vyvieranica – J. Huťka, P. Strážovec, Ing. P. Svetlík; – OÚ – Ing. J. Hraško, L. Ďurčíková, I. Ivaničová; – DHZ – D. Jankovičová, M. Huťka, Ing. O. Samuelčík.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

– zapracovať pripomienky poslancov do VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku; – členom inventarizačných komisií zabezpečiť fyzické inventarizácie obecného majetku v pridelených oblastiach; – v sále KD zabezpečiť miesta na sedenie počas divadelných predstavení divadelného súboru; – spracovať harmonogram aktualizácií vnútroorganizačných smerníc, zásad a interných predpisov obce (organizačný, rokovací a pracovný poriadok obce, štatút obce, jednotlivé VZN a pod.); – podľa harmonogramu aktualizovať jednotlivé predpisy a ich evidenciu.

Zapísal: Ing. Jozef Hraško

Informácie zo zasadnutí OZ na základe zápisov poslancov spracoval

Ing. Jozef Hraško zástupca starostu

Harul'ová show 2012: anketa

Dobrý deň, vítame Vás na Harul'ovej show, chceme Vás poprosiť o Váš názor na túto medzibrodskú akciu - odkiaľ ste k nám prišli? Chodíte pravidelne? Čo sa Vám páči? Čo by sme mali zlepšiť? Čo Vám dnes najviac chutilo a čo Vám naopak chýbalo? Pridávate do svojej harule metku?

Dušan Huťka: „Som medzibrodský rodák ale bývam preč už 30 rokov. Nie každý rok sa mi podarí prísť, ale keď už, tak si nenechám ujsť baranie hrče - ale nie baraní guláš a mam rád pichanó. Už som tu aj súťažil a musím povedať, že veľmi úspešne. Myslím, že ľudom sa tu páči hlavne príjemná atmosféra a každý si tu pre seba nájde niečo chutné.“

Viera Švajčiaková: „Na harul'ovú šou chodievame spolu s dcérami pravidelne. Je to taká „rodinná akcia“. Dobrej harule sa najeme pri sestrách a na námestí si pochutnám na baraní hrčič. Medzibrodskú haruľu pečiem poctivo s metkou aj v Bystrici.“

Vladimír Vaník: „Obidvaja s manželkou pochádzame z Medzibrodu a preto na harul'ovú šou chodievame pravidelne. Je to vydatená akcia už len preto, že je tu to, čo inde nemajú – haruľa. Myslím, že je tu všetko na úrovni. Haruľu s metkou pečieme samozrejme aj doma v Ráztoku. Mne najviac chutí so slaninkou a majoránom ale moja

žena takú nepečie.“

Ružena Horčiaková - Haviarová: „Ja už 26 rokov bývam v Hornej Lehote. K rodine sa vraciam pravidelne, ale toto je skvelá príležitosť postretávať kamarátov a známych. Preto sem rada chodievam a vždy sa teším na výborné štrúdle a baranie hrče. Guláš nemusím. Doma pečiem našu klasickú – so slaninkou ale bez múky a bez vajčka.“

Hilár Jančiar: „Samozrejme, že sem chodím každý rok - veď je to veľký medzibrodský sviatok. Ja tu už nebyvam 40 rokov a takáto akcia je pre nás veľkým potešením stretnúť rodákov, kamarátov, pospomínať si... Som spokojný so všetkým. Aj v Bystrici pečieme haruľu, ale medzibrodskú nič neprekoná, lebo práve metka je taká znamenitá.“

Cyril Zeman: „Ja som rodák – lokal patriot. Chodievam pravidelne a je tu z roka na rok lepšie. Atmosféra je výborná, postretával som už veľa známych. A haruľa je súčasťou nášho jedálneho stola – pečieme ju pravidelne, hlavne na pekári s metkou a slaninkou.“

Kazimír Petrik: „Na harul'ovú šou sa rád vraciam - mám to z Dubovej na skok. Musím povedať, že do rodnej obce sa vždy rád vraciam,

hlavne pri kultúrnych podujatiach a divadelných predstaveniach. Nikdy som nesúťažil, ale bol som už porotcom. Najviac mi tu chutí, prirodzene, haruľa. Domov do Dubovej som si samozrejme priniesol medzibrodský zvyk a pečieme haruľu s metkou.“

Katulienka Potančoková: „Ja bývam neďaleko v Nemeckej a domov chodím každý týždeň. Harul'ovú šou si nenechám ujsť. Ešte som len teraz prišla a stihla som len fajnéeéé štrúdle a baranie hrče. Pravdepodobne sa pôjdem dnes pozrieť aj na našich futbalistov, ktorým pravidelne fandím. Ale čo je hlavné - všade sú tu dobrí ľudia a výborná nálada a preto sa sem každoročne rada vraciam.“

-ks-



S vášňou a rešpektom

Keď som sa rozprávala s Viktorom Haviarom o jeho drotárskych začiatkoch, jeho otec Mišo mi povedal: „S tým Romanom Privrelom by si sa mala porozprávať, ten vie robiť iné veci.“ Nevedela som vtedy, že máme v dedine človeka s týmto menom. Dnes už viem, že nám ho do Medzibrodu „vyžienila“ Janka Očenášová a vďaka vševediacemu „gúglu“ viem aj to, že patrí k slovenskej nožiarskej špičke, že si vyrába vlastnú damascenskú oceľ a venuje sa aj reštaurovaniu historických zbraní.

Môžete nám povedať o svojich začiatkoch a predstaviť sa trochu bližšie?

Ja som rodený Bratislavčan. Mama je zlatníčka, krstný otec je rezbár - tesár, takže s remeslom ako takým a so spracovaním rôznych materiálov som sa stretával od malička. Navštevoval som ZUŠ a následne som si vybral odbor umelecko-remeselné spracovanie kovov na strednej škole v Hodruši-Hámroch. Vysokoškolské štúdium som začal na STU, ale materiálové inžinierstvo som zanechal a doštudoval som muzeológiu, ktorá je viac zameraná na moje remeslá. Vlastne sa to všetko na seba nabaľovalo a moje prvé nože som začal robiť v roku 1997. To som ešte kul u krstného na záhrade a ryhtectvo sa dalo robiť aj v byte. O rok neskôr mi počarila damascénska oceľ a tej sa venujem doteraz.

Ako vyzerá a ako sa vyrába damascénska oceľ?

Na jej výrobu potrebujem dva druhy ocele s rozličným zložením. Jedna musí byť húževnatá a pružná a tá druhá krehká, tvrdá. Navzájom jedna druhú dopĺňajú a výsledkom je odolnejšia oceľ. Musím však vedieť, ktoré druhy sa dajú spájať. Existujú dva základné spôsoby výroby - liatím a kovaním. Ja robím tým dru-

hým. Naukladám teda tie dva druhy ocele striedavo na seba a kováčsky ich spojím. Aj keď najkvalitnejším palivom je drevené uhlie, ja kujem na kokse, ani kováčske uhlie nepoužívam. Podľa sfarbenia kovu už viem odhadnúť, akú má asi teplotu a kedy s kovaním prestať. Tu je veľmi dôležité dostať sa tesne pod bod tavenia. Ak by som ju prehrial, oceľ by sa zliali dokopy a výsledok by nebol žiadny. Ale keď sa vydariť, vyjde mi krásna „vzorovaná“ oceľ. V damašku sa dajú urobiť rôzne vzory - medvedie tlapy, slnečné lúče, lietajúci vták, bežiaci kôň - výsledok je vždy úžasný. No na druhej strane treba povedať, že čím komplikovanejší vzor, tým väčšie percento nepodarkov.

Mohli by sme teraz vyrobiť náš fiktívny nôž? Aký je postup?

V dobrej kováčskej vyhni som poctivo búchal kladivom a podarilo sa mi ukúť peknú oceľ. V hlave už mám predpokladaný tvar toho, čo idem robiť a prispôbim ho aj vzoru damašku. Nôž sa skladá z troch častí - čepeľ, záštita a rukoväť. Začínam čepeľou - z ocele si urobím základný výbrus na hrubo, vlastne tvar budúceho noža. Nastáva kalenie a prudké chladenie - podľa druhu ocele buď vodou, olejom... Posledným tepelným spracovaním je

popúšťanie - zahriatie asi na 200 °C, ktorým odstránime krehkosť. Tu sa už blížíme k finálnemu tvaru, ktorý získam brúsením na hoto-vo. Na túto prácu mám prispôbenú brúsku, pretože ani tu nesmiem materiál prehriať, lebo by sa hneď znehodnotil. Každý vzor damašku vždy ešte zvýrazňujem naleptaním - to sa dá robiť prakticky každou bežne prístupnou kyselinou - napr. octovou alebo jablčnou.

Druhú časť, ktorú vyrobím je záštita. Je to to, čo chráni ruku pred porezaním. Podľa toho z čoho je čepeľ aj rukoväť, kombinujem k nim záštitu z nerez, mosadze, striebra, damasku. Zaujímavou prácou je vytvorenie rúčky, lebo práve pri nej mám neskutočné možnosti výberu rôznych materiálov. Posledné prichádza na rad kožené puzdro. Na jeho výrobu je vhodná hrubá bravčová useň. Môžem ju moriť, tieňovať, zdobiť alebo kombinovať pre lepší efekt s hadou alebo pštrosou kožou. Pôvodne som si dával puzdra robiť kožiari, ale teraz si už nôž vyrobím od A po Z sám.

Tomuto všetkému predchádza dlhá príprava, premýšľanie, nákresy, pretože pri použití toľkých materiálov je dôležité kombinovať ich do vzájomného súladu. A to sme vytvorili len taký jednoduchší typ bez rytia.

Nespomenuli ste materiály na rukoväť

Používam viac druhov - drevo, kosť, striebro... Drevá mám z celého sveta, exotické - austrálsky eukalyptus, eben, hadie drevo, gabon eben alebo púštne železné drevo. Je to jedno z najtvrdších drev, pretože rastie v najsuchších podmienkach a jeho letokruhy sú úplne úzke. Sú to tak tvrdé dreva, že na vode vôbec neplávajú. Veľa ľudí si myslí, že len cudzie sú krásne. Ale aj naša slivka je pekná, orech a javor majú výraznú štruktúru. Koreňové časti kríkov napr. u rešetliaka majú zvláštnu plamienkovú kresbu. Pekná je aj taká obyčajná hrča. Len musí človek chodiť po hore a vedieť, čo hľadá. Z kostí často používam klasickú hovädziu. Je jedna z najpoužívanejších pre jej masívnosť. Na rukoväť je dobré použiť aj paroh. Aj z našich jeleňov - najlepšie sú z Poľany. Parohy kupujem na váhu a čím je ťažší, tým je pevnejší a krajší. Ale robil som rukoväť už aj z rohu antilopy, kamzíka, z kla africkej svine bradavičnatej, z medvedieho pazúra. Rád robím aj s mamutovou. Podľa toho, v čom bola uchovaná - v pôde, v ľade, v blate - má mamutová kôra charakteristické sfarbenie. Tiež sa predáva na kilá a najkvalitnejšia je z Ruska. Perfektné sú aj mamutie zuby, lebo ich sklovina zahŕňa celú farebnú škálu. Nepoužívam slonovinu ani iné prvky zo živých zvierat.



Kde sa takéto exotické predmety dajú zohnať???

Na Slovensku máme predajňu zameranú na tento sortiment. Najlepšie je ale kupovať v prístavných mestách alebo priamo v krajine pôvodu. Alebo mať kamoša námorníka, ktorý vie zohnať všetko. My nožiari si pomáhame navzájom - kamarát kamarátovi. S nadsádzkou poviem, že teraz sú ľahšie dostupné práve exotické prvky. Kúpiť a zohnať kvalitnú oceľ je komplikovanejšie, ako získať mamutovinu.

Je na Slovensku veľa nožiarov? Koľkí vyrábate damascénsku oceľ?

Sme združení v Slovenskej asociácii nožiarov, tá má dnes asi 40 členov. Výrobe damašku sa v súčasnosti venuje v asociácii asi 5 nožiarov.

Pre koho nože vyrábate?

Polovicu mojich zákazníkov tvoria ženy, ktoré chcú nôž darovať. Tu je dôležité, či to má byť pracovný nôž alebo darček. Pracovný nôž musí byť funkčný - má krátku čepeľ do 11cm a je väčšinou bez rytiny, ktorá by bránila udržiavať ho čistý. Veľmi dôležité je, aby sadol dobre do ruky. Pri darčkových nožoch je funkčnosť druhotná, mávajú preto výrazné rytie a zdobenie. Takéto robím rád, nôž s príbehom, kde môžu byť zakomponované deje, báje, keď ten nôž o niečom hovorí.

Často sa zúčastňujete výstav?

Pravidelne navštevujem český Příbram. Je to výstava, na ktorej sú nožiari z celého sveta. Známe sú aj výstavy v Bratislave a v Brne. Ja som bol v roku 2010 v Paríži. Dostal som sa tam na pozvanie výberovej komisie, ktorá preskúmala moje referencie, fotografie mojich prác a ocenenia. Stretli sa tam špičkoví odborníci a známi autori. Bola to perfektná skúsenosť. Mal som v pláne ukázať svoju robotu aj na haruľovej šou, len sa mi tam vždy kríži termín s nejakou výstavou.

Vaša práca je vysoko oceňovaná na súťažiach...

Väčšinou je výstava spojená so súťažou. Porotu tvoria bývalí, už nezainteresovaní nožiari. V minulosti boli súčasťou súťaže aj testy ostrosti, teraz sa to už nerobí. Naše výrobky sú rozdelené do kategórií napr. zdobený nôž, úžitkový nôž, zatvárací nôž... Najviac si vážim moje prvé ocenenie z roku 2002 v Antole za Poľovnícky nôž roka. To bol nerezový nôž so štýlom kamzíka na čepeľ, tauzovaný zlatom aj striebrom a s rúčkou z kamzičieho rohu. Posledné víťazstvo som získal na vlaňajších Dňoch sv. Huberta za poľovnícky nôž s motívom srnca na damaškovej čepeľi a s rúčkou z antilopieho rohu. A viete, podľa čoho pozná-

te nožiara? Podľa vyholených predlaktí rúk a pred súťažou, keď už dôjdu ruky, sú na rade lýtka.

Spomenuli ste tauzovanie a rytie.

Tauzovanie je vlastne vkladanie zlata, striebra alebo iného mäkkšieho kontrastného kovu do pôvodného. Do základného materiálu vyryjem drážku budúceho tvaru, ornamentu, loga a potom ten mäkkší do neho vkujem. Rytinu robím rôznu - od gravírovania až po plošnú plastiku. Samozrejme všetko ručne, na mäkké kovy používam tvrdšie a ostrejšie rytecké nástroje, pri tvrdších už nestačí len ruka, musím udierať ryteckým kladivom. Prácu začnem jednoduchým náčrtom, odoberám rydlami materiál po obvode obrýsu, až sa dopracujem k výsledku, ktorý zvýrazním tmavým tieňovaním.

Venujete sa aj inej zaujímavej činnosti - reštaurovaniu historických zbraní.

To je komplikovanejšia práca, ako vyrobiť nôž. Aj keď stále robím s drevom a kovem, je to úplne niečo iné. Dostanem do ruky staré poškodené pušky. Majú zlomenú pažbu, zlomené perá, poškodený strieľací mechanizmus, chýbajú im komponenty a majú veľa iných „škrabancov“. Ich opravu začínam študovaním postupov a materiálov, z čoho bola tá ktorá vyrobená. Veď čo kus, to originál. Je to veľká prplacka vyrobiť chýbajúcu súčiastku. A hlavne treba zachovať a zvýrazniť to pôvodné, staré a krásne. Puškárski majstri boli veľkí odborníci znali materiálov a vytvárali perfektnú robotu. Na to aké sú tie zbrane staré, sú veľmi presné. Dokonca už v 15. stor. robili zbrane s drážkovými hlavňami. Mám rád históriu a cením si pôvodnú ručnú robotu.

Kedy sa z konička stalo povolanie?

Myslím, že to bolo hneď po ukončení vysokoškolského štúdia v r. 2005.

Pracujete s kožou, drevom aj kovem, význate sa v histórii... Kde ste sa toto všetko naučili?

To neprišlo naraz ale pekne pomaličky, kúsok po kúsok. Vybral som si správne školy, kde som sa veľa naučil. Praxoval som v puškárstve a starožitníctve, učil sa u zlatníckeho majstra. Zbieral som skúsenosti na kurzoch a seminároch v Čechách aj doma. Človek potrebuje veľa trpezlivosti, učenia, znalostí jednotlivých materiálov, postupov... a hlavne nebať sa skúšať niečo nové.

A ešte treba povedať, že to čo vyrábame my teraz, naši predkovia využívali už pred stáročiami. Napríklad banské kladivko používané v 16. storočí v našich baniach malo už špic ukovaný z damascénskej ocele. Takže naši predkovia ju už vedeli vyrobiť. Japonci už v 13. storočí vyrobili damašek z takých ocelí, že jeho zloženie nebolo doteraz prekonané. Všetko tu už bolo. A my to len zdokonaľujeme.

Stretnutie s Romanom Privrelom bolo pre mňa zážitkom. Nielen preto, že som v rukách mohla držať kus histórie v podobe tristoročných starých pušiek alebo husársku šabľu z obdobia Márie Terézie, exotické drevá, mamutovinu. Ale hlavne preto, s akou vášňou hovorí o každom kúsku materiálu, ktorý mu prejde cez ruky, alebo s akým rešpektom rozpráva o remeselnom umení starých puškárov.

-ks-





ŠKOLÁRKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

„Podaj mi ruku a spoznávaj svet.....“

Koniec letných prázdnin je už dávno za nami. Znamená to, že po dvoch mesiacoch plných pohody, slnka a nových zážitkov sme sa opäť stretli v materskej škole. Tí, ktorí do materskej školy chodili, sa vrátili k svojim kamarátom, hračkám, učiteľkám i kuchárkam. Tí, ktorí materskú školu opustili, sa stali žiakmi základnej školy. No veľa je i detí a rodičov, ktorí k nám zavítali po prvýkrát. A práve pre tých nových máme heslo: „Podaj mi ruku a spoznávaj svet.....“. Asi takto sme privítali naše nové malé detičky. V tomto školskom roku prišlo do malej triedy 13 detí a do konca školského roka ich bude 18. Privítala ich tu pani učiteľka Mgr. Mirka Kabáčová a Danká Jankovičová. Veľká trieda je plná už veľkých PREDŠKOLÁKOV a menších „školákov“ v počte 19. Má ju na starosti pani učiteľka Mgr. Ivana Štellerová.

Ochrannú ruku nad nami drží naša nová zástupkyňa – Danká Jankovičová.

A keďže otvorenie školského roka sa nieslo nielen úsmevom, ale aj plačom, ako by to bolo, keby sme naše malé ratolesti nepotešili rozprávku:

SNEHULIENKA

ktorú nám zahrlo divadlo s názvom Divadlo bez opony z Banskej Bystrice.

Jeseň pani bohatá

Jeseň pani bohatá, farbí stromy do zlata,

premaľúva celý sad,

zletel vietor šiky – miky,

hojdá všetky konáriky,

vraj by stromy zobliecť rád.

Aj vy máte radi jesennú prírodu? Všetkým deťom z materskej školy sa veľmi páči, ako sa listy zafarbia do žltá, hnedá, červená a všetko vôkol vyzerá ako jeden krásny farebný obrázok. Vždy v tomto čase chodievame na vychádzky do prírody a zbierame si farebné listy, gaštany či šípky. Doma tiež nájdeme pekné tekvice a zrazu sa to všetko v našich rukách za pomoci mamičky, otecka či pani učiteľiek zmení na jesenné rozprávkové

postavičky, ktorými sme si vyzdobili interiér i exteriér našej MŠ.

Papierová hlava,

mašličky chvost,

pod oblohou lieta,

deťom pre radosť.

Čo je to?

No predsa šarkan, ktorý priletel 26.9.2012 do našej materskej školy o odľúkol naše detičky a pani učiteľky do Vyvieranice. Na púšťanie šarkanov síce trochu slabo fúkal vietor, ale aj tak sa nám nakoniec podarilo predsa len všetkých šarkanov dostať na oblohu a vychutnať si krásny pohľad. Cieľom bolo naučiť deti vnímať krásy prírody, jej jedinečnosť a zdôvodniť význam prírodného prostredia a hry.

Zber papiera so školákmi

Od 10.10. do 14.10.2012 sme sa zúčastnili spoločnej akcie - zberu papiera MŠ a ZŠ. Naše deti sa usilovali nazbierať čo najviac papiera a medzi najšikovnejších patrili:

1. Lukáško Gregor

2. Bibka Strezenická

3. Nicolas Imriška

Ale aj ostatné detičky boli šikovné a samozrejme aj rodičia, preto im patrí naša veľká VĎAKA. Deti z veľkej triedy si s pani učiteľkou vysvetlili význam zberu papiera a dôležitosť ochrany stromov v prírode. A samozrejme sme každého odmenili sladkou odmenou.

Týždeň zdravej výživy

V poslednom čase sa veľa rozpráva o zážitkovom učení. Ak ste o tom ešte nepočuli a nevieťte si to predstaviť, tak vám prezradím, že to, čo si dieťa (myslím, že aj my dospelí) vyskúša, vidí, či ochutná, si zapamätá oveľa skôr ako to, o čom mu budeme iba rozprávať. Preto v materskej škole využívame všetky možnosti k tomu, aby sme deťom priblížili rôzne vedomosti nie sprostredkovane, ale práve cez zážitok. A práve to sa dialo vo veľkej triede dňa 18.10.2012, kde si deti robili a ochutná-

vali rôzne druhy pomazánok, lekvárikov a ovocia. Samozrejme sme pozvali na návštevu aj deti z malej triedy a ich pani učiteľku.

JESENNÉ MÚDRE HLÁVKY

Mesiace október a november sú venované práve tomuto ročnému obdobiu a zakomponované do výchovno-vzdelávacieho procesu formou rozmanitých tém. Pre deti je jeseň fascinujúca, farebná, ponúka rôzne plodiny a veľa spôsobov, ako objaviť niečo nové. Prešli cez rôzne témy, podrobne sa venovali ovociu a zelenine, skúmali ich tvar, chuť, spôsob pestovania i uchovávanie, v nadväznosti na tému o zdravej výžive rozlišovali zdravé jedlá a jedlá, ktoré by sa mali konzumovať len v obmedzenom množstve a na základe toho sa orientovať v pojmoch zdravie a choroba, s čím strava človeka veľmi súvisí. Jednou z tém v tomto období bolo „Ja a moje telo“. Najmä v staršej triede sme sa pokúsili počas jedného týždňa prelúskat' strojom zvaným ľudské telo a ozrejmiť si napríklad názvy vonkajších častí tela, niektorých vnútorných orgánov a chápať ich funkcie. Podrobne sme si rozobrali ľudské zmysly a v edukačných aktivitách sa zamerali na jednotlivé z nich. Pre deti bolo obzvlášť fascinujúce vnímať veci, vône, chute, povrchy a zvuky. Naznačovali sme jednoduchý krvný obeh na obkreslenú postavu pomocou farebných nití, vytvorili obrázko-poimovú mapu s časťami ľudského tela. Množstvo informácií si overovali v detských kvízoch a pomocou pracovných listov. Počasie v jeseni býva i vrtkavé a aby sme sa len hravo neučili a nemučili, privítali sme opäť do našej školy spolu s deťmi zo ZŠ divadielko Bez opony z Banskej Bystrice, ktoré nám predstavilo rozprávku O kozliatkach.

V príznačnom názve „Ja a farby“ sa ukrýva téma venovaná skutočne farebnej jeseni. Preopakovali sme si farby, pokúsili sme sa miešať ich a deti sledovali vznik nových odtieňov. Počas týždňa malé a veľké detičky pracovali s farebnými listami, vytvárali z nich rôzne obrazce, odtlačali ich na papier, lepili, počúvali rozprávky súvisiace s témou a triedili predmety

ŠKOLÁRSKE OKLÉNKO MALÉHO RAKÁRIKA

podľa farieb.

Nadalej pracujeme s inovačnými metódami zameranými na predčitateľskú gramotnosť a snažíme sa v deťoch vzbudiť záujem o spoznávanie nového. Jeseň v našich triedach bola skutočne farebná a bohatá.

Vážení rodičia, prvé dni neboli ľahké pre vás ani pre vaše deti, ktoré spolu s nami a vami nastúpili na cestu vláčikom. Vás a vašu starostlivosť sa pokúsi nahradiť učiteľka. Nepôjde o náhradu otca či matky, len sa budeme snažiť spríjemniť dieťaťu čas čakania na váš návrat zo zamestnania. Možno si občas dávate otázku: „Aké to v tej materskej škole tento rok bude?“ Chceme veriť, že pre každého z nás čo najviac príjemné. Ak sa však stane, že sa vám v našom vláčiku nebude až tak páčiť, pridajte mi to povedať. Vymyslíme spôsob, ako nám spoločnú cestu spríjemniť. Ak chceme spoločne cestovať, mali by sme si

navzájom dôverovať. A dôvera sa získava vzájomnou komunikáciou. Preto vás v mene všetkých mojich starostlivých sprievodcov prosím: nájdite si čas a zastavte sa aspoň na chvíľku. Hovorte nielen s dieťaťom, ale aj s jeho sprievodcom detským svetom - učiteľkou. Chceme poznať vaše názory priamo, nie sprostredkované. Ak sa k nám občas pridáte a chvíľu sa s nami zveziete, poteší nás to. Ak deti uvidia, že sa máme všetci radi, že sa navzájom rešpektujeme, pridajú sa k nám. Pretože akí sme my, také budú naše deti. A ja vás chcem ubezpečiť, že najradšej budeme, ak budú šťastné. A všetkým, ktorým záleží, aby sa deti s nami naozaj takto cítili, odkazujem: deti milujú toho, kto miluje ich. A kto nemôže, alebo nevie milovať, veľmi málo dosiahne vo výchove...

Mgr. Ivana Štellerová



Zvierací miláčikovia

Naša starká mala vždy doma psa. Ja si pamätám už len vlčiaka Ponga. Keď on zomrel, tak som veľmi chcela svojho vlastného psa. Ale mama mi to nechcela dovoliť. Tak som si o psoch čítala len v knižkách - čo potrebujú a ako sa treba o nich starať. Stále som po tom svojom psovi túžila. Na moje 11. narodeniny mi moja sestra pripravila krásny darček. Práve som sa vrátila z prázdnin u krstnej a na dvore ma čakalo šteniatko s veľkou ružovou mašľou. To bol môj najšťastnejší deň a plakala som od radosti. Bola to 3-mesačná sučka zlatého retrievera a dali sme jej meno Marge. Už vedela sadnúť, ľahnúť a ja som ju postupne učila všetko, čo som vedela z knižiek. Oco jej postavil 2-miestnu bídu, ale spáva len v chodbe, obývačka sa jej asi nepáči. Starká sa ňu hnevala, keď jej v záhrade hrabala jamy a trhala papuče, ale už sa polepšila. Sama ani z dvora neodíde, aj keď je brána otvorená.

Hnevá sa, keď ju sprejujeme proti kliešťom a neznáša sprchovanie. To ju musíme pevne priviazať. Ale má rada, keď jej umývam zuby kefkou. V zime som na Bubnoch stratila jednu rukavicu. Asi po týždni tam bola Marge zas na prechádzke, tú rukavicu mi našla a doniesla domov. Mám ju rada. Je to moja kamarátka. Všetko jej rozprávam, čo sa mi stalo v škole, alebo čo sa chystám robiť. Staráme sa o ňu doma všetci, ale najviac asi starká, aby jej nič nechýbalo a bola spokojná. Ale niektorí ľudia sa o svoje psy nestarajú, tí sa potom túľajú po dedine a robia problémy. Aj my sme museli ísť kvôli takémuto psovi k zverolekárkke na injekciu. Ja by som chcela, aby naša Marge mala niekedy šteniatka. Ale to budem musieť veľmi prehovárať moju mamu a nájsť pre Marge pekného psieho muža.

Ema Hudecová



Čo Nového Zšmedľib Rod?

Ani sme sa nenazdali a už sú tu Vianoce. Čas lásky, pokoja, ale aj oddychu, spomienok, zimných radovánok a hier. Aj deti našej školičky sa na tento čas určite veľmi tešia a určite nemusíme dlho rozmyšľať prečo? Huráááá, budú vianočné prázdniny, darčeky pod stromčekom a hlavne, aspoň na chvíľu pokoj od školy, domácich úloh, skúšania...

Určite si tento oddych zaslúžite, veď ste tvrdo pracovali, učili sa, ale aj sa trochu zabávali, hrali a súťažili. Nuž, poďme si trošku zaspomínať, čo sme všetko zažili v našej malej školičke počas tejto jesene.

Určite budete so mnou súhlasiť, že najväčšiu zmenu zažili naši prváci a ich rodičia. Veď už len si zvyknúť ráno vstať a musieť ísť do školy, je dosť namáhavé a nielen to. Učiť sa čítať, písať, počítať, ešte si aj poobede robiť domáce úlohy, no strach čo i len pomyslieť. Musíme však povedať, že tejto novej povinnosti sa zhostili veľmi dobre a pristupujú k nej naozaj zodpovedne.

Ale ani ich starší spolužiaci určite nezaostávali, pod čo sa podpisujú aj dobré známky. Ale pozor! Polrok sa blíži ukrutnou rýchlosťou!!!

September bol v znamení „Harulovej show“. Naši tretiaci a štvrtáci spolu s Katkou a Ľukou poznávali z povaly staré stoličky a dali sa do ich maľovania. Tieto ich krásne výtvyry si potom deti predávali na Harulovej show a veru, podarilo sa nám predajť všetky. Za peniažky sme si kúpili rôzne hry do školského klubu. Ako minulý rok, aj tento sme zostavili družstvo na súťaž v pečení harule. A myslíme si, že sme boli veľmi úspešní, veď sme obsadili 5. miesto. A kto súťažil? - Tereza Pribylinová, Simonka a Deniska Zemanové. Boli ste skvelé, „baby“!

Ani v tomto jesennom období sme nezabudli na zber papiera. Chceme sa poďakovať všetkým, ktorí nám pomáhali pri jeho zbere. Spolu s MŠ sme za týždeň dokázali nazbierať 5333,5 kg papiera. A toto sú víťazi: 1. miesto: Matko Zeman - 404 kg, 2. miesto: Filipko Gregor - 294 kg, 3. miesto: Marko Ligenza - 277 kg. V celkovom hodnotení tried sa na 1. mieste umiestnila III. trieda, za čo si zaslúžili aj sladkú odmenu.

V novembri sme mali Týždeň drogovej prevencie, kedy sme sa rozprávali o škodlivých účinkoch fajčenia, alkoholu a v rámci ktorej sme si vybehli na školský dvor zabehať a tak našim detským spôsobom prejavili podporu zdravému životnému štýlu.

A je tu december. Tento predvianočný čas sa začína aj v našej školičke adventom, prípravami na Vianoce a pripomenutím si niektorých vianočných zvykov. Ani tento rok na nás nezabudol Mikuláš. Ďakujeme Ti za to, že si nás prišiel zabaviť a ďakujeme aj za to, že si prišiel aj s košom plným sladkostí pre všetky deti našej školy a škôlky.

Mikulášku, dobrý strýčku, modlím sa Ti modlitbičku,

Zlož tú svoju plnú nôšku, daj nám z darov tvojich trošku...

Ďalším zvykom, ktorý sa v našej škole traduje, sú Lucie. Čo to vlastne Lucie sú? Dievčatá a ženy boli večer na Luciu poobliekané celé v bielom a metličkou alebo husími perami vymetali kúty izieb, aby ich očistili od zlých síl. Tváre mali zaprášené múkou. A takto sa vystrojili aj naše dievčatá

a povymetali kúty nielen v našej škole, škôlke ale aj na obecnom úrade a v susednom obchode. A nezabudnite, že pred zlom a bosorkami sa kedysi ľudia chránili aj tak, že jedli cesnak alebo cibuľu a dom kropili posvätnou vodou. Kedysi sa aj hovorilo, že: „Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.“

Už niekoľko rokov pred Vianocami pečieme a zdobíme medovníčky. Na krúžku „Varenie, pečenie“ si vymiesime cesto a potom spolu vypekáme a zdobíme nádherné koláčiky. Všetci ich spoločne, aj s rodičmi ochutnávame. Ani tohto roku to nebolo inak. Pochutili sme si na nich po Vianočnej besiedke v KD. A tu je aj náš recept. Budeme potrebovať: 250g masla, 800g hladkej múky, 320g práškového cukru, 2 balíčky prášku do perníka, 1 káv. lyžička sódy bikarbóny, 4 poliev. lyžice medu, 4 celé vajcia, 1 vanilkový cukor. Maslo pomaly rozpustíme (nesmie byť horúce), pridáme cukor, med, a všetky ostatné ingrediencie, nakoniec múku. Všetko spolu zmiesime a necháme postáť do druhého dňa. Potom cesto premiesime, vyvaľkáme a vykrajujeme medovníčky. Upečieme a ozdobíme. Dobrú chuť!

A je tu už náš posledný spoločný vianočný týždeň v tomto kalendárnom roku. Nevieame sa dočkať našich vysnívaných Vianoc a hlavne Štedrého večera. Pripravujeme si ho aj my v škole – taký náš, školský. Ale ani na ňom nesmú chýbať oblátky, med, koláčiky, či vlastnoručne vyrobený vianočný svietnik. A prečo je Štedrý večer štedrý? Volali ho aj Vilia, Vigilia, či Dohviezdny večer. Ráno otec priniesol vianočný stromček, ktorý ozdobili orieškami, jabĺčkami, slamenými ozdobami. Mama sa starala o prípravu štedrovečerného jedla. Od rána sa chodilo vinšovať susedom.

Ja som malý vinšovník, zavinšujem ako nik.

Zdravie, šťastie rodine, nech všetko zlé pomíne!

Na stole nesmeli chýbať sviečky, krížik, oblátky, med, orechy, cesnak, chlieb, ovocie, mak a šošovica. Aj peniažky babka dala pod obrus, aby sa po celý rok rodina dobre mala. Pred večerom mama dcére krížik na čele urobila so slovami: „Aby si po celý rok ku každému bola milá.“ Sama večera bývala síce bohatá, preto sa aj volá „štedrá“, ale zároveň jednoduchá – pôstna. Tradičná večera sa pripravovala predovšetkým z rastlín, a to najmä z obilnín, strukovín, kapusty, ovocia, húb. Za pôstne sa pokladali len vodné živočíchy, preto sa na štedrú večeru zvykne jedávať kapor alebo iná ryba. Z každého jedla odkladali po lyžici pre statok a hydinu, aby po celý rok nehladovali. Pod stolom nesmelo chýbať seno a za hrst' zrna, aby bola dobrá úroda, a aby držala rodina pokope, nohy stola uviazali reťazou. Počas večere nesmel nikto odísť od stola, lebo by priniesol nešťastie. Po večeri si všetci pozreli darčeky, ktoré boli oveľa chudobnejšie ako dnes. A potom už chodili koledníci a spievali koledy. Keď prešli celú dedinu, skončili až na polnočnej omši v kostole.

Vianoce sú čas očakávania, čas rozprávok, blízkosti milovaných, čas dobrôt a darčiek. Darujme našim deťom



Čo NovÉho ZŠMEDLIBROD?

všetko, čo môžeme – hlavne však lásku a pocit domova.

*Vianoce sú vtedy, keď nikto neplače,
Vianoce sú tam, kde voňajú mamine
koláče,*

*Vianoce sú s tými, ktorých ľúbime
i s tými, na ktorých myslíme.*

*Šťastné a veselé Vianoce a nech je
nový rok lepší ako ten predošlý,*

Toto všetko Vám želáme my všetci zo
ZŠ s MŠ v Medzibrode.

Mgr. Ivana Sumráková



Monika kral'uje bodovaniu 4. ligy

Po odhlásení družstva Braváčova sa predsa naskytla šanca, aby sme aj v ročníku 2012/2013 mohli vidieť v stolnotenisovej 4. lige medzibrodské derby. Najskôr si však muselo B družstvo vybojovať zotrvanie v súťaži v barážovom zápase proti Selciam, ktoré obsadili 2. miesto v 5. lige. Hráči potvrdili papierové predpoklady a po víťazstve 12:6 si zaistili miestenku do vyššej súťaže aj pre tento ročník. Došlo aj k personálnemu presunu medzi družstvami, keď A tím posilnil Milan Gregor ml. a opačným smerom putoval Peter Sokol. Týmto pádom už medzibrodské derby logicky stratilo svoj očakávaný náboj a väčšinou vyrovnaný priebeh sa zmenil na 2 jasné víťazstvá favorita (16:2 a 15:3).

A družstvo svojimi výkonmi a výsledkami v úvodnej polovici súťaže ukázalo, že dokáže odohrať úplne vyrovnané partie aj s najlepšimi

tímami a len kúsok šťastia v koncovkách zápasov chýbalo k dosiahnutiu nejakého veľkého víťazstva. S tímami TOP 5 uhralo 2 remízy (Predajná, Podkonice 9:9) a 2 tesné prehry (Ľubietová, Riečka A 8:10). Naozaj sa potvrdzuje, že príchodom Milana Gregora ml. sa výrazne posilnilo a ostáva iba dúfať, že v odvetnej časti sa to prejaví aj nejakým víťazstvom nad popredným celkom.

Hráči B družstva si veľmi dobre uvedomovali, že po oslabení o najlepšieho hráča budú ťažšie konkurencieschopní. Odohrať vyrovnané stretnutia a prekvapiť si trúfali hlavne proti Magente a Malachovu. Stretnutie proti Magente im však nevyšlo podľa predstáv a po slabšom výkone hladko prehrali 5:13. Odčiniť to chceli v nasledujúcom kole proti Malachovu a napriek domácej remíze 9:9 mali zmiešané pocity. Na

jednej strane dokázali vyrovnať z takmer bežného stavu 4:9, na strane druhej si uvedomovali, že lepším zvládnutím päťsetových stretnutí (bilancia 1-6) mohli tento zápas aj kľudne vyhrať. Do odvetnej časti vstupujú s cieľom hlavne sa čo najviac naučiť od lepších súperov a prípadne skúsiť potrápiť družstvo Magenty v boji o záchranu.

Špeciálne uznanie si zaslúži Monika Hutková, ktorá je po úvodnej polovici na čele bodovania všetkých hráčov 4. a 5. ligy. Myslím si, že je to dostatočná pozvánka na stolnotenisové stretnutia, ktoré naše družstvá hrajú v budove bývalej škôlky a srdečne Vás na ne pozývajú. Bližšie informácie o zápasoch, úspešnosti jednotlivých hráčov a tabuľky nájdete na stránke www.stolnytenisbb.webnode.sk.

-ihu-

1.	Riečka „A“	10	8	2	0	120:60	28
2.	Podkonice „A“	10	7	3	0	122:58	27
3.	Medzibrod „A“	10	6	2	2	121:59	24
4.	Predajná „A“	9	6	2	1	116:46	23
5.	Ľubietová	9	6	0	3	77:85	21
6.	Riečka „B“	10	3	1	6	73:107	17
7.	Podkonice „B“	10	3	0	7	75:105	16
8.	Malachov „A“	9	2	1	6	66: 96	14
9.	Magenta	9	1	0	8	56:106	11
10.	Medzibrod „B“	10	0	1	9	38:142	11

Nedobytné domáce hradby

Po úspešnej minulej sezóne vstúpilo naše A družstvo do ďalšieho ročníka futbalových súťaží s cieľom pokračovať v atraktívnej hre pre divákov a udržať si miesto v popredí tabuľky. Pre diskutabilné ochorenie hráčov Hliníka nad Hronom sme hneď na úvod odohrali derby zápas v Slovenskej Ľupči, kde sa však odzrkadlila absencia 4 hráčov základnej zostavy pre karty a stretnutie sme prehrali 3:1. Ako jediní sme však počas jesennej časti dokázali zdolať jasného kandidáta na postup z Detvy, ktorý u nás vo vynikajúcom zápase podľahol 3:1. Vlna emócií sa vysoko zdvihla o týždeň na Hrochoti, kde sme aj vinou rozhodcov dokázali iba zremizovať 1:1. Keď nám nebol uznaný regulárny gól na 0:2, domáci vyrovnali z ofsajdu a následne nám boli vylúčení až 3 hráči.

Pozitívne sa dá hodnotiť 100% domáca bilancia počas ktorej sme vyhrali všetkých 7 zápasov a z medzibrodského ihriska sa stávajú nedobytné hradby, na ktorých dokázala z posledných 19. zápasov bodovať iba Šalková. Domáce výkony nabité nasadením a bojovnosťou však hráči nedokázali preniesť aj na súperove ihriská a jediné víťazstvo si pripísali v poslednom jesennom kole v Jasení v pomere 4:1. Mrzí hlavne zbytočná

remíza 4:4 na pôde poslednej Veľkej Lehoty, kde sme inkasovali v poslednej sekunde a takisto nevýrazné výkony v Pliešovciach a Sásovej. Negatívom je takisto nižšia herná disciplína hráčov, ktorá sa prejavila do veľkého počtu inkasovaných žltých kariet väčšinou za komentovanie výrokov rozhodcu. Dostali sme 32 žltých kariet a viac ich má iba Jasenie. Celkové 3. miesto a bodový zisk 26 bodov je celkom uspokojivý, aj keď pri lepšom prístupe sa dalo dosiahnuť určite aj viac. Skóre ukazuje, že naši chlapci boli vysoko strelecky úspešní, no na druhej strane sme dost' gólov aj dostali.

Podakovanie si zaslúžia určite aj všetci funkcionári, sponzori a fanúšikovia, ktorí podporovali družstvo aj na zápasoch vonku. Fanúšikovia sa tiež dokázali bohužiaľ prejavíť takisto v negatívnej stránke a za ich viacnásobné vyčítanie dostal klub niekoľko pokút. Je jasné, že šport prináša aj emócie, ale treba ich vedieť udržať na určitej miere v prospech vlastného klubu a hráčov. Treba veriť, že disciplína hráčov aj fanúšikov sa zlepši a v jarnej časti súťaže nám bude futbal prinášať iba pozitívne veci.

-ihu-

1.	Detva	13	10	2	1	33:10	32
2.	Pliešovce	13	10	1	2	29:8	31
3.	Medzibrod	13	8	2	3	44:24	26
4.	Hrochoť	13	6	4	3	24:14	22
5.	Sásová	13	6	4	3	24:17	22
6.	Krupina	13	6	2	5	19:18	20
7.	SL Ľupča	13	6	2	5	18:17	20
8.	Selce	13	5	2	6	33:27	17
9.	Priečhod	13	5	2	6	23:21	17
10.	Dudince	13	4	3	6	20:31	15
11.	Hliník n.Hronom	13	4	0	9	16:34	12
12.	Jasenie	13	2	4	7	16:37	10
13.	Šalková	13	3	0	10	20:33	9
14.	Veľká Lehota	13	1	2	10	10:38	5

Futbalová budúcnosť

V každom športovom klube si všetci veľmi dobre uvedomujú, že netreba myslieť iba na súčasnosť, ale veľkou nádejou do budúcnosti je hlavne výchova vlastných odchovancov pre potreby A družstva. V Medzibrode takisto bola z tohto dôvodu myšlienka založiť v tomto ročníku opäť po niekoľkoročnej prestávke dorastenecké družstvo, ktoré by však nakoniec hralo iba s tímom Beňuša, alebo by sa muselo prihlásiť do II. B triedy dospelých. Postaviť 15 ročných chlapcov proti dospelým hráčom na Horehroní však neprichádzalo vôbec do úvahy.

Takisto ako v minulom ročníku zastupuje našu obec v mládežníckych súťažiach iba prípravka. Do tajov futbalovej abecedy hráčov zaúčajú Pavol Svetlík a Andrej Smida. Tréninky sú zaujímavé a nabité rôznymi cvičeniami, čo prilákalo postupne dostatočný počet mladých nádejí. Vyvrcholením ich tréningové úsilie sa stali zápasy, ktoré sa odohrali turnajovou formou. Postupné zdokonaľovanie a zlepšovanie tímu ukazuje aj konečná tabuľka, v ktorej obsadili 4. miesto so ziskom 16 bodov a hlavne výrazne narastajúci bodový zisk z jednotlivých turnajov v druhej polovici jesennej časti

(1 bod, 2 body, 7 bodov, 6 bodov). Aj keď v tejto vekovej kategórii sú výsledky určite nie na prvom mieste, víťazstva dokážu hráčov povzbudiť a dajú im ešte viac chuti a elánu do tréningovania. Svoje schopnosti budú môcť ukázať aj v zime na halových turnajoch, ktoré organizuje okresný futbalový zväz Banská Bystrica. Tréneri si zaslúžia veľké podakovanie za ochotu tráviť voľný čas pri tejto ušľachtilej činnosti a treba veriť, že v budúcnosti uvidíme aj v A družstve zopár chlapcov z výsledkov ich práce.

-ihu-

RAKÁRIK štvrťročník o dianí v Medzibrode 4/2012. Vychádza s príspevom Ministerstva školstva SR.

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač:** Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Andrea Bellušová, Ján Debnár, Ing. Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Hutka,

Príloha Okienko malého Rakárika: Mgr. Ivana Sumráková, Mgr. Ivana Štellerová

Grafické spracovanie: -tomp-

Nepršlo jazykovou úpravou.

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

e-mail: rakarik@atlas.sk